

Toelichting: Besluit mandaat, volmacht en machtiging Besluit ondermandaat, ondervolmacht en machtiging Besluit volmachtverlening Waterschap Vechtstromen

ALGEMENE TOELICHTING

*Besluit mandaat, volmacht en machtiging
Besluit ondermandaat, ondervolmacht en machtiging*

(Onder)mandaat, (onder)volmacht en machtiging. In het dagelijks spraakgebruik wordt tussen deze drie zaken doorgaans geen onderscheid gemaakt. Toch is er juridisch gezien wel een onderscheid.

Mandaat

Onder mandaat wordt ingevolge artikel 10:1 van de Algemene wet bestuursrecht (Awb) verstaan de bevoegdheid om in naam van een bestuursorgaan besluiten te nemen.

Een besluit is ingevolge artikel 1:3 van de Awb een schriftelijke beslissing van een bestuursorgaan inhoudende een publiekrechtelijke rechtshandeling. Van een publiekrechtelijke rechtshandeling is sprake indien een bestuursorgaan een bevoegdheid uitoefent van publiekrechtelijke aard. Een beslissing is van publiekrechtelijke aard indien zij is gebaseerd op een wettelijke voorschrift en strekt tot uitvoering van een wettelijke taak. Voorbeelden van publiekrechtelijke handelingen zijn het verlenen van vergunningen of ontheffingen, het nemen van dwangsbeschikkingen of beschikkingen bestuursdwang, het verlenen van subsidies, maar ook het vaststellen van verordeningen of beleidsregels.

De mandaatgever, het dagelijks bestuur, blijft overigens bevoegd de gemandateerde bevoegdheid zelf uit te oefenen (artikel 10:7 Awb).

Volmacht

Volmacht heeft betrekking op privaatrechtelijke rechtshandelingen. In het algemeen is bij privaatrechtelijke rechtshandelingen het Burgerlijk Wetboek (BW) van toepassing. Voorbeelden van privaatrechtelijke handelingen zijn het sluiten van een overeenkomst (contract), het transport van een notariële akte, het vestigen van een zakelijk recht, het aanbesteden van een werk, het kopen van een computer. Bedacht moet worden dat het gaat om gevallen waarin het waterschap als (publiekrechtelijke) rechtspersoon volgens het privaatrecht deelneemt aan het maatschappelijk verkeer, zoals ieder ander natuurlijke of rechtspersoon.

Voor het verrichten van een privaatrechtelijke rechtshandeling is het nodig dat een persoon van vlees en bloed voor de rechtspersoon (een juridische fictie) optreedt. De gevolmachtigde handelt niet namens een bestuursorgaan (dagelijks bestuur), zoals bij mandaat, maar namens de (publiekrechtelijke) rechtspersoon waterschap Vechtstromen.

Machtiging

De machtiging heeft betrekking op andere handelingen dan een publiekrechtelijke handelingen (een besluit) of een privaatrechtelijke rechtshandeling. Het betreft feitelijke handelingen niet gericht op enig rechtsgevolg. Voorbeelden zijn het opmaken en verzenden van schriftelijke stukken (correspondentie), het in ontvangst nemen of uitreiken van stukken, het deelnemen aan een overleg, het horen en het doen van mededelingen. Onder machtiging wordt ook verstaan de bevoegdheid tot vertegenwoordiging in rechte.

De regels van mandaat zoals deze gelden in de Awb zijn ook van toepassing op volmacht en machtiging (artikel 10:12 Awb). Dit kan met zich meebrengen dat sommige bepalingen uit het Burgerlijk Wetboek ten aanzien van de volmacht opzij kunnen worden gezet door de regeling in de Awb.

Een gegeven ondermandaat, ondervolmacht of machtiging is een bevoegdheid en schept voor de functionaris géén verplichting om er gebruik van te maken. Te allen tijde kan beslist worden om in een bepaalde aangelegenheid géén gebruik te maken van het gegeven ondermandaat, volmacht of machtiging. De beslissing kan dan aan de secretaris-directeur worden voorgelegd.

Besluit volmachtverlening

Artikel 95 Waterschapswet bepaalt, dat de voorzitter het waterschap in en buiten rechte vertegenwoordigt.

Hier is bedoeld de vertegenwoordiging van het waterschap als rechtspersoon in privaatrechtelijke aangelegenheden.

De voorzitter kan deze bevoegdheid met instemming van het dagelijks bestuur opdragen aan een door hem aan te wijzen persoon. Op die wijze kan de functionaris het waterschap vertegenwoordigen bij buitengerechtelijke rechtshandelingen zoals het door middel van ondertekening sluiten van een overeenkomst.

Het voorgaande betekent, dat zonder nadere regeling de functionaris die in (onder)mandaat namens het waterschap kan besluiten tot het bijvoorbeeld aangaan van een overeenkomst, niet bevoegd is om de overeenkomst ook namens het waterschap te ondertekenen. Hij dient hiervoor over een volmacht van de voorzitter te beschikken.

Om die reden wordt door de watergraaf - met instemming van het dagelijks bestuur – een besluit volmachtverlening vastgesteld. Hierin wordt aan (onder)gemandateerden volmacht verleend voor het – voor zover voortvloeiend uit verleend (onder)mandaat - namens de voorzitter verrichten van buitengerechtelijke rechtshandelingen met inbegrip van het ondertekenen van hiermee samenhangende schriftelijke stukken.

ARTIKELSGEWIJZE TOELICHTING

Besluit mandaat, volmacht en machtiging

Artikel 1

Dit artikel bevat een begripsomschrijving van de belangrijkste bepalingen van het besluit. In onderdeel f is ter verduidelijking opgenomen, dat de secretaris-directeur, de functionaris is die secretaris is van het dagelijks en algemeen bestuur. Dit omdat de Waterschapswet wel de functie van secretaris kent, maar niet die van secretaris-directeur.

Artikel 3

Dit artikel begrenst de bevoegdheden. De gemandateerde mag niet buiten zijn of haar werkterrein of taak zoals omschreven in de functiebeschrijving treden.

De functionaris neemt hierbij het ter zake geldende recht van Europese, rijks, provinciale en gemeentelijke wetgevers of andere bestuursorganen en de voor het waterschap geldende beleids- en uitvoeringsregels in acht.

Artikel 4

Dit artikel regelt de wijze van ondertekening van brieven en besluiten. Een krachtens mandaat genomen besluit vermeldt namens welk bestuursorgaan het besluit is genomen.

Artikel 5

Dit artikel regelt de verplichting tot rapportage aan de mandaatgever. Vanuit een oogpunt van rechtmatigheid is het belangrijk dat kan worden gecontroleerd of verleende bevoegdheden door de functionaris ook juist worden uitgeoefend.

Artikel 6

Dit artikel bevat bepalingen over het mogen verlenen van ondermandaat en hoe dat wordt vormgegeven.

Lid 1 regelt de bevoegdheid van de gemandateerde aan functionarissen van Vechtstromen ondermandaat, ondervolmacht en machtiging te verlenen tot het geheel of gedeeltelijk uitoefenen van de hem gegeven bevoegdheden. Dit vindt schriftelijk plaats.

Lid 3 bepaalt, dat aan het ondermandaat aanvullende voorwaarden kunnen worden verbonden. Op basis van dit lid kan de gemandateerde een instructies geven. Deze bevoegdheid is vooral van belang voor de instructie voor de financiële bevoegdheden van de ondergemandateerden.

Lid 4 bepaalt, dat de gemandateerde evenals de mandaatgever (het dagelijks bestuur) te allen tijde zelf bevoegd blijft de gegeven bevoegdheden uit te oefenen.

Lid 5 ziet op de verplichting in het ondermandaatbesluit te vermelden dat bij het uitoefenen van het ondermandaat altijd moet blijken van de verlening daarvan (zoals voor ondermandaatgever zelf volgt uit artikel 4 Ondertekening).

Lid 6 bepaalt, dat de gemandateerde in ieder geval twee maal per jaar aan de mandaatgever – het dagelijks bestuur – rapporteert. Op basis van het hierboven genoemde artikel 5 kan en moet dat soms vaker.

Besluit ondermandaat, ondervolmacht en machtiging 2014

Artikel 1

Dit artikel bevat een begripsomschrijving van de belangrijkste bepalingen van het besluit.

Artikel 2

In artikel 2 staat de functie van ondergemandateerde genoemd.

Artikel 3

Dit artikel begrenst de bevoegdheden. Een ondergemandateerde mag niet buiten zijn of haar werkterrein of taak zoals omschreven in de functiebeschrijving treden.

Omdat Vechtstromen heeft gekozen voor een beperkt aantal functies, die daarom identieke beschrijvingen hebben volgt het werkterrein en de taak van de functionaris uit het functienummer gekoppeld aan de organisatie-eenheid waarbinnen de functionaris werkzaam is en zoals weergegeven in zijn functiebeschrijving.

De functionaris neemt hierbij de ter zake geldende wet- en regelgeving in acht. Daarbij kan worden gedacht aan het ter zake geldende recht van Europese, rijks, provinciale en

gemeentelijke wetgevers of andere bestuursorganen. Tevens neemt de functionaris de voor het waterschap geldende beleids- en uitvoeringsregels in acht.

Artikel 4

Dit artikel regelt de wijze van ondertekening van brieven en besluiten. Een krachtens ondermandaat genomen besluit vermeldt namens welk bestuursorgaan het besluit is genomen.

Artikel 5

Dit artikel regelt de verplichting tot rapportage aan de ondermandaatgever. Vanuit een oogpunt van rechtmatigheid is het belangrijk dat kan worden gecontroleerd of verleende bevoegdheden door de functionaris ook juist worden uitgeoefend.

Artikel 6

Dit artikel bevat enkele slotbepalingen.

Lid 1 bevat een regeling voor de vervanging van ondergemandateerden. Door eerst horizontaal te vervangen en daarna verticaal is vervanging in de meeste gevallen altijd geregeld. Daarmee is ook de mogelijkheid van het ondertekenen van brieven in de meeste gevallen geregeld.

Lid 2 biedt de mogelijkheid instructies over het gebruik van budgetten te geven. Bedoeld is hier de Instructie financiële bevoegdheden ondergemandateerden 2014. Die instructie bepaalt de omvang van de financiële bevoegdheden van de ondergemandateerden.

Lid 5 bepaalt, dat de ondergemandateerden een afschrift van het Besluit toegezonden krijgen.